

2020

Miljøregistrering av gardsbruk i nedbørsfeltet til Håelva i Time

Olav Husveg og Anne Marie Lerang

21.03.2020

Miljøregistrering av gardsbruk i nedbørsfeltet til Håelva i Time.

Innhold

Bakgrunn	2
Arbeidsmetode.....	2
Resultat	3
Gjødsel.....	3
Mineralgjødsel.....	3
Spredareal	4
Miljøvennlig gjødsling.....	4
Gjødsellager.....	5
Surfôr.....	6
Avløp	7
Melkerom og fjørfe hus.....	7
Avløp våningshus.....	7
Sprøyting	8
Dieseltank.....	8
Kompost	9
Kantsone.....	9
Vegetasjonssone	9
Rensepark.....	10
Miljøavtale.....	10
Miljøtiltak	11
Regnskap	13

Bakgrunn

EUs vanndirektiv og Vannforskriften har som mål å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i alle vannforekomster. Håelva som ligger i Jæren vannområde har i alle år hatt dårlig økologisk tilstand. Denne er en viktig lakseelv og går gjennom et område med intensivt jordbruk i Time og Hå kommuner. Største delen av jordbruksarealet er grasdekt med svært lite korn og grønnsaksproduksjon. Økt nedbør som følge av pågående klimaendringer fører til økt fosforavrenning og erosjon. Industri, private avløp og kommunalt nett påvirker også elva i mindre grad

I 2017 ble tiltaksplanen for Håelva ferdigstilt, som et samarbeidsprosjekt mellom kommunene, elveeierlaget, representanter fra landbruk- og vann og avløp. Tiltaksplanen er den siste i rekken av flere tidligere rapporter.

I tiltaksplanen fremkommer det flere gode forslag til mulige tiltak for å bedre tilstanden i Håelva, og to av forslagene er miljøregistrering på gårdsbruk og miljøavtaler som innebærer blant annet redusert gjødsling mot økonomisk kompensasjon.

Hå kommune hadde et tilsvarende arbeid med miljøregistrering i perioden 2017-2019. Fra 2019 ble det et krav fra Fylkesmannen at alle gårdsbruk som ønsket miljøavtale måtte ha miljøregistrering. Det ble derfor søkt om midler, og i 2019 fikk Time kommune innvilget midler til å utføre miljøregistrering av gårdsbruk i nedslagsfeltet til Håelva og Tverråna, samtidig ble det mulig å tegne miljøavtale. Formålet med miljøregistrering er økt bevissthet rundt diffus avrenning, punktutslipp, mulige miljøforbedringstiltak på foretakene samt informasjon om tilskuddsordninger som miljøvennlig gjødsling.

Arbeidsmetode

Registreringen ble utført av Olav Husveg og Anne Marie Lerang, og arbeidet ble finansiert av øremerkede midler til Håelva fra Time kommune, Fylkesmannen i Rogaland, Rogaland Fylkeskommune og midler fra Spesielle Miljøtiltak i Landbruket(SMIL).

I februar 2019 ble det arrangert informasjonsmøte på Undheim vedrørende ordningen for miljøavtaler i nedslagsfeltet til Håelva i Time og Hå. I tillegg ble det sendt ut e-post til de aktuelle foretakene med informasjon om at det ville finne sted miljøregistrering vinteren 2019-2020, og at det var frivillig å delta.

Landbrukskontoret i Time kommune lagte en oversikt over 145 foretak som søker produksjonstilskudd i nedslagsfeltet til Håelva i Time. Listene var basert på produksjonstilskudd søknader for høsten 2018 og våren 2019. Listene inneholdt informasjon om behov for spredeareal, og hvor mye spredeareal foretaket hadde på dyrka mark og beite. Foretakene ble i tur og orden kontaktet via telefon for å avtale tid for miljøregistrering på det aktuelle bruket. Det ble gjennomført i snitt 3 besøk per dag, to dager i uken i perioden oktober til mars. Totalt ble 141 foretak besøkt og bare 4 takket nei til miljøregistrering. Noen

foretak er i samdrift, og noen har flere foretak registrert på et bruk. Mottakelsen har stort sett vært svært positiv, og mange gårdbrukere tok seg fri fra jobb for å imøtekomme miljøregistreringen. Skjemaet som ble gjennomgått på registreringen tok opp følgende hoved tema:

- Spredeareal
- Metode for husdyrgjødselspredning
- Husdyrgjødsellager
- Surfórlagring
- Avløp
- Kjemikalier som sprøyting og dieseltank
- Kompost(deponi)
- Kantsoner og vegetasjonssoner
- Rensepark, behov for rensing

Skjema for hvert enkelt foretak ble utfylt både elektronisk og i papirutgave for arkivering i Time kommune. Under møtet med gårdbruker ble som oftest elektronisk kart over bruket fra Nibio benyttet for å få en grei oversikt. Under registreringen ble det anledning til en god samtale rundt gjeldende lovverk, tilskuddsordninger som SMIL og Regionalt Miljøprogram(RMP) i tillegg til andre aktuelle tema. Foretakene har i etterkant mottatt elektronisk skjema på epost for gjennomlesing.

Resultat

Gjødsel

Mineralgjødsel

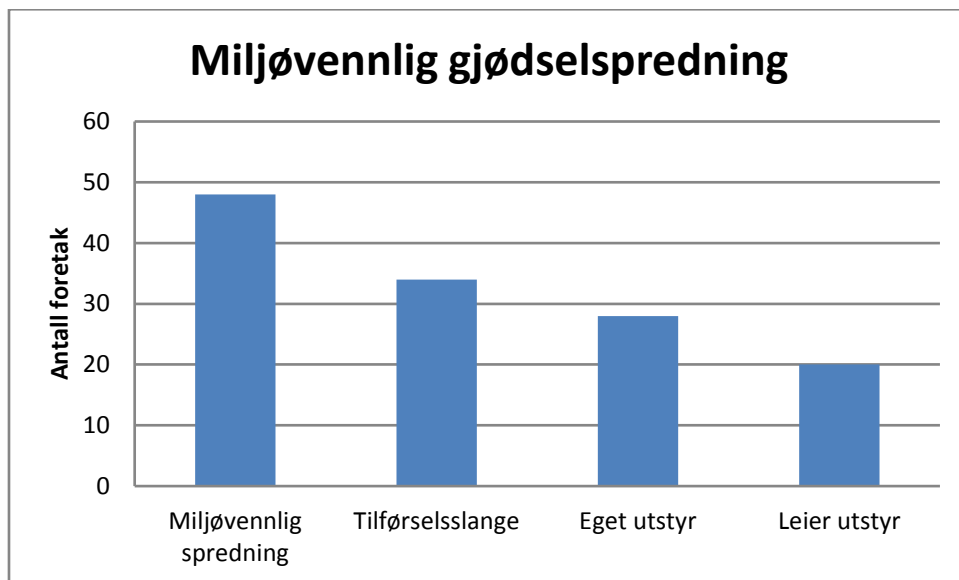
Over 50 % av foretakene bruker mineralgjødsel uten fosfor som kalkammonsalpeter på dyrka mark hele sesongen i kombinasjon med husdyrgjødsel. En god del bruker helgjødsel som er basert på hønsegjødsel eller annen fullgjødsel på beite. Foretak med nydyrka mark hadde jordprøver som viste gjennomgående lave P-AL verdier der bruk av fullgjødsel var nødvendig. Ellers var P-AL verdiene såpass høye på eldre dyrka mark at det ikke skulle være behov for fosforholdig mineralgjødsel. Flere foretak kunne allikevel fremvise gjødslingsplaner som inkluderte fullgjødsel på dyrka mark med P-AI >10. Flertallet av gårdbrukerne var innforstått med at fullgjødsel er overflødig på dyrka mark. Noen argumenterte fortsatt for bruken av fullgjødsel på grunn av høyereliggende gårdsbruk med lavere temperaturer, eller på bakgrunn av egne erfaringer som mindre avlinger uten fullgjødsel.

Spredareal

Oversikten over foretakene fra kommunen viste at flere foretak har lite eller for lite spredareal.

Tilbakemeldingene fra foretakene som hadde knapt med spredareal var ulike. Det kunne være endringer i driften, Jersey ku i plassen for Norsk Rødt Fe, dyr på beite og manglende godkjent spredareal på beite. For noen svært få foretak var realiteten den at de har for lite spredareal. Størsteparten av foretakene hadde en margin på 10da og noen hadde større margin. Mange leier spredareal av et eller flere foretak som har overflødig areal, eller de har avtaler gjennom Norsk Landbruks Rådgiving. Andre ønsket ikke å leie ut spredareal fordi de fryktet jordpakking av store maskiner, eller de ønsket å sikre seg i påvente av ny gjødselvereforskrift. Usikkerheten rundt den reviderte gjødselvereforskriften gjør at det er mye korttidsleie på markedet med avtaler som går fra år til år.

Miljøvennlig gjødsling

FIGUR 1 MILJØVENNLIG GJØDSLING, 48 FORETAK SØKER RMP, 34 AV DEM BRUKER TILFØRSELSSLANGE, 28 HAR EGET UTSTYR OG 20 LEIER.

Av de spurte var det 48 foretak som kunne opplyse om at de benytter seg av miljøvennlig gjødselspredning. Av disse var det 34 som i tillegg benyttet tilførselsslange. 28 foretak har eget utstyr og 20 leier. Det var også noen få foretak som benyttet miljøvennlig gjødselspredning men som ikke søkte om RMP. Flere av dem som ikke benytter miljøvennlig gjødsling er positive til ordningen, men har utfordringer som terreng og lange avstander som gjør det vanskelig å benytte seg av metoden.

Andre sier at det er en kostbar metode som de ikke ønsker å investere utstyr til, og mener at det å leie blir for dyrt. Dette på tross av at det kan spares inn på behovet for nitrogenholdig kunstgjødsel, slitasje på egne maskiner og diesel. Effektiviseringen av utkjøring som kan kortes ned fra dager til timer er også et godt argument. Et par bønder var negative til nedlegging på grunn av potensiell skade på vipereir. Våren

2020 er det flere bønder og entreprenører på Jæren som vil teste ut såkalte «vipe-disker» fra Agromiljø, disse diskene skal legges over vipereir ved husdyrgjødselspredning. I tillegg er «ei stripe for vipe» en økonomisk støtteordning som går ut på å la et pløyd jordstykke på 20da ligge urørt fra mars til juni for å legge til rette for hekking for vipe som er sterkt truet.

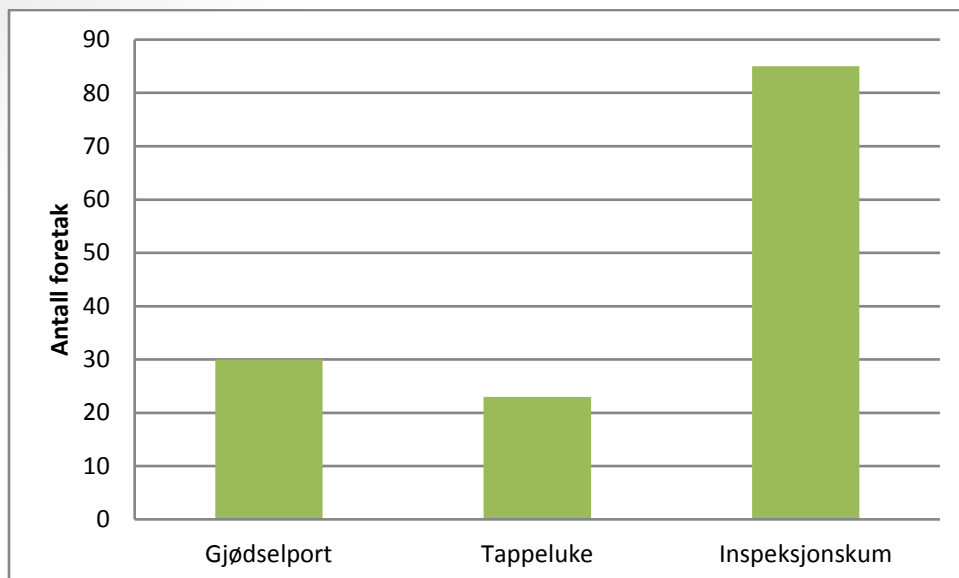
Gjødsellager

Det var 61 foretak med 12mnd eller mer gjødsellagerkapasitet som utgjør 50 % av foretakene. Videre var det 31 som opplyste at de hadde ca. 10 måneders kapasitet. De resterende 29 foretakene oppgav at de hadde de lovpålagte 8 mnd., noe som utgjør 24 %. Det ble informert om at Innovasjon Norge gir støtte på maks 100 000kr eller 20 % av kostnaden til oppføring av nytt gjødsellager eller til tak over eksisterende lager. Flere foretak kunne tenke seg større lagerkapasitet og tak over rundkumme for å kontrollere vannmengden.

FIGUR 2 AV FORETAKENE HAR 50 % >12MND KAPASITET. 26 % HAR 10MND OG 24 % HAR 8MND LAGERKAPASITET.

Det er fortsatt 30 av foretakene som har en eller flere gjødselporter og 23 har en form for tappeluke. Det ble under registreringen oppfordret til gjenstøping av gjødselporter og informert om at Rogaland Fylkeskommune bidrar med 4000kr til gjenstøping av gjødselport som et vannmiljøtiltak. Gjødselporter består av flere seksjoner som er laget av metall ramme og kryssfiner plater, disse kan uventet kan gi etter for trykket og føre til store utslipp av husdyrgjødsel. 85 foretak opplyser at de har en eller flere inspeksjonskummer, men det var foretak som var usikre på om det var inspeksjons kum i tilknytning til gjødsellager. I tilknytning til eldre driftsbygninger er det som regel ikke inspeksjons kum.

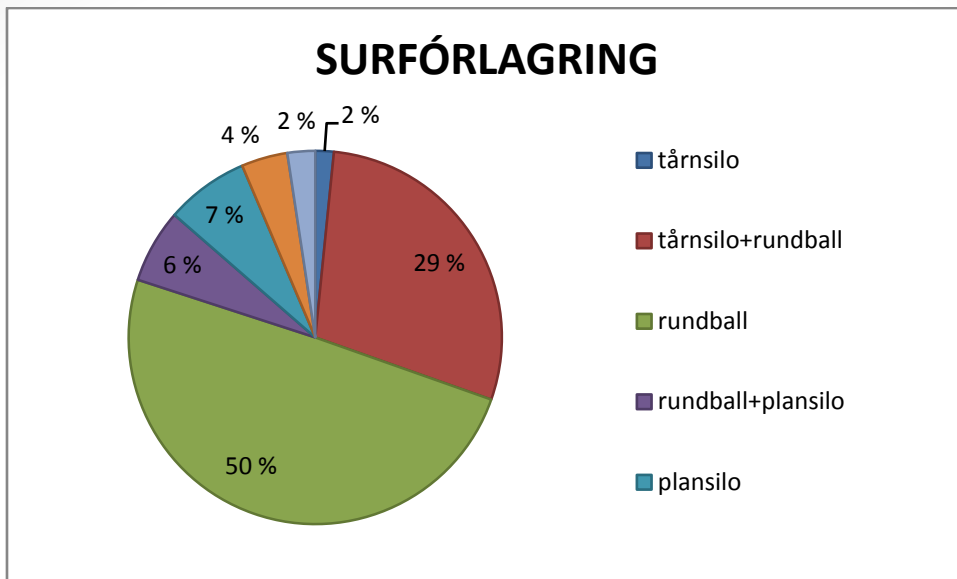
FIGUR 3 DET ER 30 FORETAK SOM HAR ÉN ELLER FLERE GJØDSELPORTER, 23 HAR TAPPELUKE OG 85 FORETAK HAR INSPEKSJONSKUM I TILKNYTNING TIL GJØDSELLAGER.

Surfôr

Det blir benyttet ulike kombinasjoner av surfôrlagring som det fremkommer av figur 4. Favoritten er rundballer som 62 foretak opplyser at de bruker som eneste form for surfôrlagring, deretter er det 36 foretak som benytter seg av en kombinasjon av tårnsilo og rundballer. 9 foretak har kun plansilo og 8 foretak har en kombinasjon av plansilo og rundballer.

Foretakene er stort sett bevisste på plassering av rundballer, noen få opplyser at de har lagret disse på bekkanten. Men de aller fleste har rundballene liggende i nærheten av gårdstunet og på oppgruset plass. Enkelte bønder med vekt på laster kunne fortelle om rundballer som var hele 4-500kg lettere da disse ble hentet etter noen måneders lagring utendørs. Mange er av den oppfatning at det ikke forekommer avrenning fra rundballer. Ved registreringen ble gårdbrukerne bedt om å være bevisste på plassering av rundballer. Det er ikke lenger krav om antall meter fra vassdrag, men gårdbrukeren må lagre rundballene på et sted som ikke fører til forurensing.

Når det gjelder plansilo var det ulike løsninger med dekke, noen var støpt i betong, andre hadde brukt asfalt og vegger i betong «lego» mens det var noen utesiloer direkte på bakken. Drens var plassert ved innkjøring til plansilo eller like ved. Avrenning i forbindelse med ilegging av plansilo er et lite problem når fôret blir fortørket til 25-30 % tørrstoff. Problemene med silosaft oppstår stort sett i uttaksfasen i en uheldig kombinasjon med mye nedbør og dersom fôrrester ikke blir fjernet men kjørt i av traktor. Det er om lag 40 foretak som bruker tårnsilo, noen benytter innvendig pose i siloen for å ha kontroll på silosaft, og de aller fleste pumper silosaft til gjødsellager. Noen ytterst få brukte silosaft som fôr eller kjørte dette direkte ut på jordet.

FIGUR 4 DIAGRAM OVER FORDELING AV SURFÓRLAGER KOMBINASJONER, HALVPARTEN HAR KUN RUNDBALLER, OG 29 % HAR EN KOMBINASJON AV TÅRNSILO OG RUNDBALLER. 7 % HAR PLANSILO OG 6 % HAR EN KOMBINASJON AV PLANSILO OG RUNDBALLER.

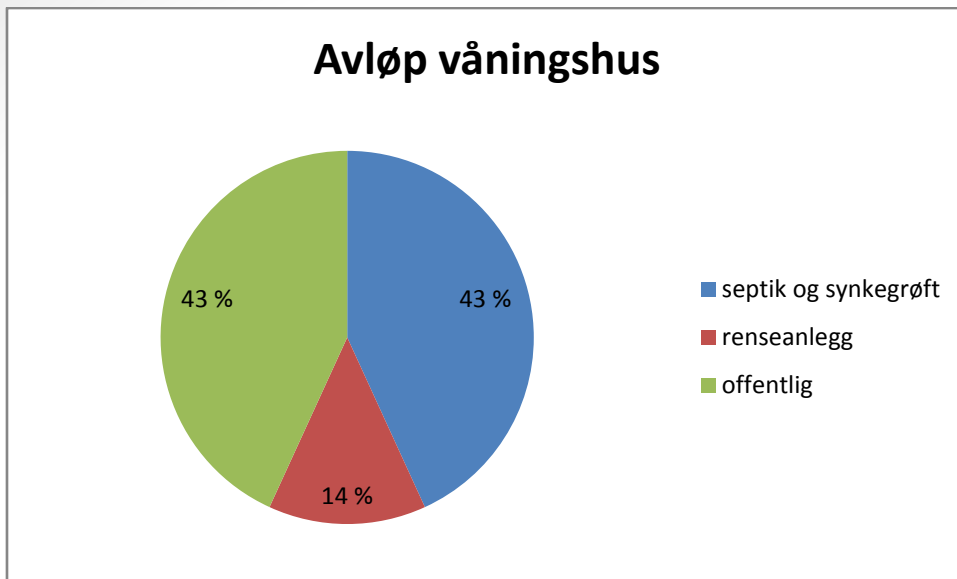
Avløp

Melkerom og fjørfe hus

Avløp fra melkerom går stort sett i gjødsellager eller i slamavskiller hos de fleste foretak, på noen få foretak gikk dette i offentlig avløp. Det var få foretak som hadde fjørfe, her gikk vaskevannet enten i slamavskiller, gjødsellager eller i offentlig avløp.

Avløp våningshus

I nedslagsfeltet er det ca. 60 foretak som er tilknyttet offentlig avløp, 60 har septiktank i kombinasjon med synkegrøft, og 19 har privat renseanlegg. Nyoppførte hus har fått krav om renseanlegg til nytt våningshus i tillegg til eventuell kårbolig. Mange foretak etterspør offentlig kloakk. Ved Skjeret og Myrane skal foretak nå få koble seg til avløpsnett i Hå kommune. For noen få år siden tok flere foretak på Fotland initiativ til å legge offentlig avløp med egeninnsats i et spleiselag med kommunen men dette ble dessverre ikke realisert.

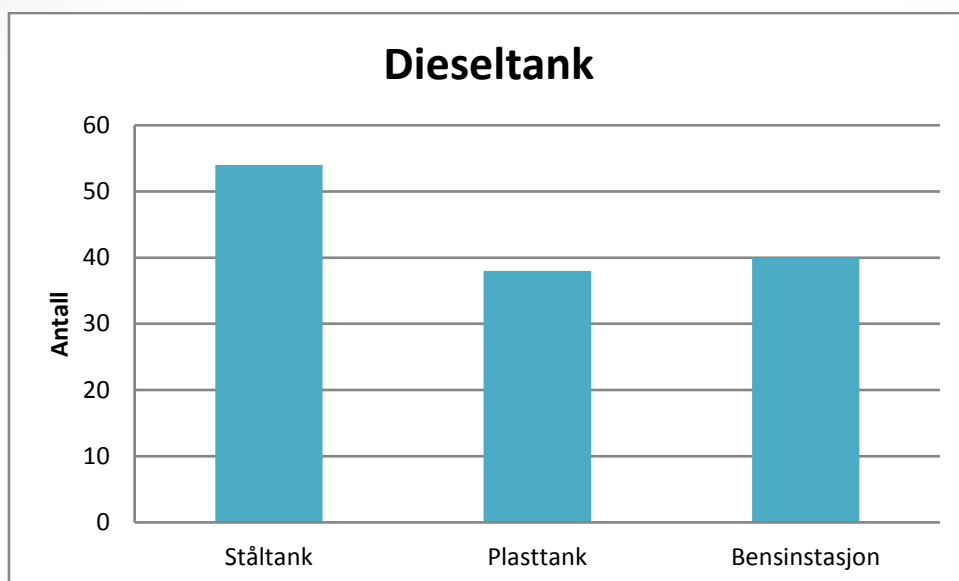
FIGUR 5 OVERSIKT OVER 3 MULIGE AVLØP, 43 % HAR SEPTIK OG SYNKEGRØFT, 14 % HAR RENSEANLEGG OG 14 % HAR OFFENTLIG AVLØP.

Sprøyting

Det er 88 foretak som leier sprøyting og det er 30 foretak som sprøyter selv og disse er stort sett klar over at skyllevann skal sprøytes ut på sprøyta mark. De resterende foretakene sprøyter ikke eller benytter kun punktsprøyting. Ellers opplyser mange foretak at de sprøyter minimalt, og mindre nå enn før. Men kjemisk ugressbekjempelse av først og fremst Kveke (*Elytrigia repens*), Høymole (*Rumex longifolius*), Myrtistel (*Cirsium palustre*) og Vegtistel (*Cirsium vulgare*) er nødvendig hos mange. Foretak med sau og geit hadde mindre utfordringer med ugress.

Dieseltank

Det var 54 foretak som hadde ståltank, og 38 bruk med plasttank som gir omlag 40 bruk som ikke har dieseltank. Største parten av foretakene som ikke har tank ligger i nærheten av Undheim med kort avstand til bensinstasjon. Dieseltankene står som regel på tunet og oppå bakken med mer enn 50 meter fra drens. Et fåtall hadde nedgravd tank og enkelte hadde dieseltanken innendørs.

FIGUR 6 54 FORETAK HAR STÅLTANK, 38 HAR PLASTTANK OG 40 BRUK HAR IKKE DIESELTANK OG BENYTTER SEG AV BENSINSTASJON.

Kompost

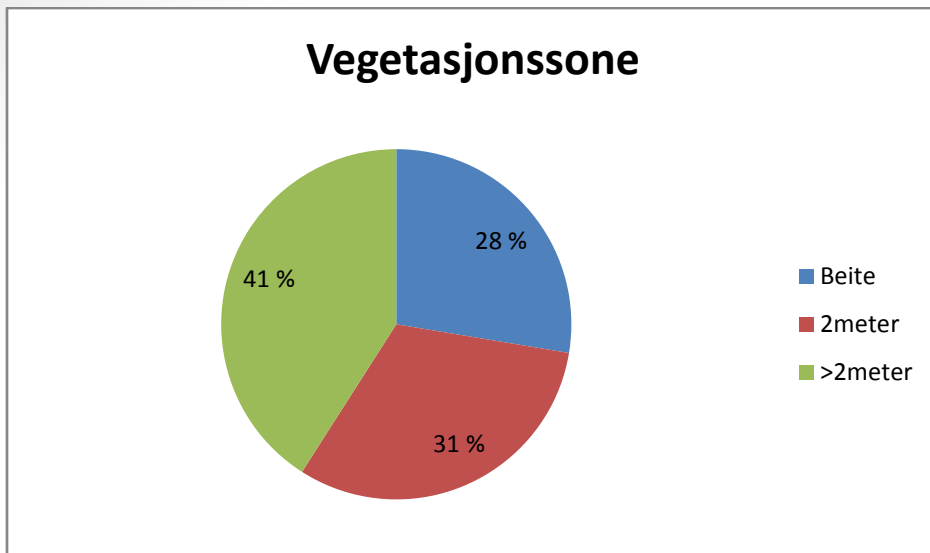
Når det gjelder kompost så har de fleste gårdsbruk i mer eller mindre grad fórrester, talle eller annen form for kompost. Disse blir gjerne mellomlagret i nærheten av driftsbygning før de kjøres til en tipp i utmark eller til nedmolding. De fleste gårdbrukerne var bevisste plassering av tipp med tanke på avrenning og avstand fra grøft eller bekk, og hadde stort sett >100meter fra tipp til grøft eller bekk. Tilbakemeldingene er at komposten sjelden blir tildekket, noe som stort sett er i strid med gjeldende regelverk.

Kantsone

Det var kun 25 foretak som opplyste at de søkte om gjødsels fri kantsone. Det ble oppfordret til å søke om økonomisk støtte til gjødsels fri kantsone noe som også er et krav ved tegning av miljøavtale.

Vegetasjonssone

Det var 105 foretak som har åpent vann som kanal, elv eller bekk på eiendommen sin, av disse oppgir 29 at det beites i kantsonen. Det var 33 bruk som hadde lovpålagt vegetasjonssone på 2 meter og noen av disse foretakene hadde nok mindre enn det. De resterende 43 hadde en vegetasjonssone på mer enn 2 meter. Det ble under registreringen bemerket hvor viktig det er å sette av minst 2 meter langs kantene med åpent vann, med tanke på miljøgevinsten og eventuelle økonomiske sanksjoner foretaket risikerer ved en eventuell kontroll fra forvaltningen. I denne sonen skal det ikke drives jordarbeid, den kan ikke høstes eller sprøytes, men legges til rette for naturlig vegetasjon som busker og trær.

FIGUR 7 DIAGRAM OVER STATUS PÅ VEGETASJONSSONE PÅ FORETAKENE, 41 % HAR >2M, 31 % HAR 2M OG 28 % HAR BEITE.

Rensepark

Det var 43 foretak som kunne opplyse om at de hadde 1 eller flere renseparker på gården eller på leiejord. Av disse var det 20 som hadde behov for opprensning. Flere av disse hadde allerede søkt SMIL midler til dette. Det ble også informert om at ordningen for opprensning av renseparker var flyttet fra RMP til SMIL fra 2019. Det var 3 foretak som kunne tenke seg å restaurere rensepark, og 9 foretak hadde et ønske om å etablere rensepark. Av disse var det 2-3 stykker som kunne tenke seg rensepark i forbindelse med en eventuell nydyrking.

Miljøavtale

Fra og med 2019 kan foretak i nedslagsfeltet til Håelva i Time og Hå kommune signere miljøavtale. For å få miljøavtale må foretaket ha miljøregistrering. Videre skal det være ugjødslet grassone langs vassdrag på minst 4 meter, i åpen åker skal denne være minst 6 meter. Dette i tillegg til den 2 meter brede vegetasjonssonen som nevnt er krav for produksjonstilskudd. Det skal heller ikke pløyas om høsten, unntaket er dersom det blir etablert nytt plantedekke i samme vekstsesong innen 1.september. Det skal tas prøve av representativ husdyrgjødsel for å finne vann og næringsinnhold av denne.

- Ved gjødsling på jord med P-AL > 7 skal fosforgjødslinga ikke overstige følgende nivå:

Kultur	Øvre grense for bruk av fosfor
Gras	3,0 kg. P/daa
Korn u/halmfjerning	1,4 kg. P/daa
Korn m/halmfjerning	2,0 kg. P/daa
Potet	3,5 kg. P/daa
Kål	2,1 kg. P/daa
Gulrot	3,5 kg. P/daa

- Ved P-AL > 10 kan ikke mineralgjødning med fosfor brukes for gras. Det kan heller ikke brukes slam eller kjøttbeinmel.
- Ved P-AI < 7 kan foretaket gjødsle etter ordinær gjødslingsplan.

Siste frist for å spre fosforgjødsel er 10. august uavhengig av sprede metode. Det skal foreligge nyere jordprøveanalyser av det aktuelle området og det stilles krav til gjødslingsjournal. Avtalen går over totalt 6 år, og er delt i to trinn. I 1.trinn; 2019-2021 gis det 60kr/da dyrka jord i nedslagsfeltet, og i trinn 2; 2022-2024 gis det 50kr/da.

Svært mange foretak var positive til miljøavtale og tilbakemeldingene var at informasjonsmøtet på Undheim ikke var vellykket med tanke på å formidle vilkårene rundt avtalen. Mange hadde ikke fått med seg at det ble betalt per dekar, og trodde at det kun var snakk om ugjødslet randsone og krav om miljøvennlig gjødsling.

Miljøtiltak

Ved bruk av mineralgjødning er det viktig å informere om konsekvensene fosfor har i elver og vassdrag, og at det meste av dyrka areal ikke trenger tilført mer fosfor enn det husdyrgjødsel gir. En god dialog mellom Norsk LandbruksRådgivning og foretakene er viktig med tanke på gjødselplaner og redusert fosfor forbruk.

Flere foretak trenger en gjennomgang av spredearealet med kommunen for å få godkjent og oppdatert spredeareal på beite og eventuelt fratrukk for dyr på beite. Planene om et biogassanlegg på Jæren vil være til stor hjelp for foretak som har knapt med spredeareal, og vil i tillegg avlaste vassdragene for fosfor avrenning.

Tilbakemeldingene fra flere foretak er at det er viktig å opprettholde tilskuddsordningen RMP for miljøvennlig gjødsling. Blir ordningen redusert eller faller bort vil en del foretak slutte med miljøvennlig gjødsling fordi kostnaden blir for høy.

Det at om lag ¼ av brukene kun har 8 måneders lagerkapasitet er en god indikasjon på at behovet for tilskuddsordningen fra Innovasjon Norge fortsatt er til stede. Mange foretak hadde et ønske om større

lager, og med stadig økende nedbørsmengde så vil lager behovet trolig ikke avta. Av de foretakene som hadde gjødselport var det flere som gikk med planer om å støpe igjen, men flere etterlyste et større beløp fra Fylkeskommunen til gjenstøping.

Ved lagring av surfór i plansilo ville tydelige regionale krav til oppføringen av plansilo vært med på å begrense avrenning fra disse som gjerne blir en utfordring i uttaksfasen. Krav til lagring av rundballer med tanke på avstand til vassdrag/drens/grøft og underlag ville sannsynligvis bidratt til redusert avrenning til vassdrag.

Det er mange foretak som ikke er koblet til offentlig avløp i Time kommune til sammenligning i Hå kommune. Bruken av slamavskillere og septiktanker gir avrenning på sikt, og tilknytning til offentlig avløp er noe kommunen absolutt bør prioritere med tanke på avrenning til Håelva.

Det at mange foretak leier sprøyting er trolig positivt med tanke på at utstyr er i hyppig bruk og da gjerne blir godt vedlikeholdt. I tillegg er entreprenøren oppdatert med sprøytesertifikat. Nyere sprøyter leveres med egen skylletank, og skyllevann sprøytes på jordet slik at sprøytemiddelrester ikke blir konsentrert i avløp.

Dieseltanken i stål er det flere foretak som har byttet ut med plasttank. Diesel er kostbart og det gjør at det er i gårdbrukers interesse at denne er tett og i god stand. Overgang til plasttank vil muligens gå sin gang uten behov for tilskuddsordninger. Men med et krav om plasttank vil utskiftningen naturlig nok skje raskere.

Plasseringen av kompost er bøndene stort sett bevisste på med tanke på avstand fra vassdrag. Men krav om når det er nødvendig med tildekking bør gjerne kommuniseres tydeligere fra forvaltningen til landbruket. Lovverket kunne med fordel vært tydeligere her.

Gjødselri kantsone er ikke veldig populært da bøndene ikke er begeistret for å se at gresset blir gult og avlingen redusert, i tillegg til økt utfordring med ugress da sonen ikke kan sprøytes. Det er mulig at en høyere sats enn 7kr/m for gjødselri kantsone hadde gitt større oppslutning rundt ordningen, samtidig skal satsen stå i stil med tapt avling.

Det er viktig at landbruksforvaltningen minner foretakene om vegetasjonssonen på minst 2 meter og gir klare instruksjoner på hva som er tillat med tanke på skjøtsel av denne. Flere er av den oppfatning at vegetasjonssone kun gjelder langs større bekker og elver, og ikke langs kanaler og mindre bekker. Vegetasjonssonen er viktig for å hindre næringsavrenning og erosjon. I tillegg er den viktig for biologisk mangfold i og ved vann.

Det var flere foretak som ønsket å anlegge rensepark, renseparker er et godt tiltak for å begrense næringsavrenning til vassdragene. God planlegging og dimensjonering er viktig for å få gode og velfungerende renseparker. Vedlikehold og rensing av eksisterende parker er også viktig. Tilskudd

gjennom SMIL og god veiledning fra NLR for hvordan renseparkene skal renses er viktig for å opprettholde en god renseeffekt.

Det var mange foretak som ønsket eller ville vurdere å inngå miljøavtale. Tilbakemeldingene var at informasjonsmøtet på Undheim i liten grad fikk formidlet hva det ville si å signere miljøavtale. Ved registreringen ble det anledning til å forklare kriteriene, noe som er en tidkrevende og kostbar metode, men som forhåpentligvis vil gi resultater høsten 2020 i flere inngåtte avtaler.

Miljøavtaler bidrar til at husdyrgjødsel kommer ut tidlig i sesongen i kombinasjon med at siste sprede dato 10.august er tidligere enn vanlig. Det at gjødslingsfri kantsone er et av kriteriene i avtalen begrenser avrenning til vassdrag sammen med redusert mengde tilført fosfor. Forhåpentligvis bidrar den til en vaneendring hos den enkelte gårdbruker som vil vedvare og være til gagn for miljøet.

Regnskap

	Budsjett	Regnskap
Lønn	280 000kr	322 500kr
Kjøregodtgjørelse	30 000kr	24 141kr
Kontorutgifter	40 000kr	0kr
Sum	350 000kr	346 641kr

Finansiering

Time kommune	100 000kr
Fylkesmannen i Rogaland	80 000kr
SMIL-midler	70 000kr
Rogaland Fylkeskommune; Vannmiljøtiltak	100 000kr

En stor takk til alle foretakene, Time landbrukskontor, vannkoordinator i Jæren vannområde og alle andre som har bidratt til at miljøregistreringen lot seg gjennomføre.

Olav Husveg og Anne Marie Lerang